

I hjembyen for første gang

En aldri så liten begivenhet fant sted da årets messe-cruise «Kysten Rundt -88» ble avsluttet: «Prinsesse Ragnhild» anløp hjembyen Sandefjord for første gang, og dette ble markert ombord. Anløpet var det siste av ialt 18 anløp under cruiset, som ble svært vellykket. Utstillerne ga kaptein Petter Norstrøm og skipets besetning mye ros for den gode service og velvilje de hadde utvist i løpet av de tre ukene toktet varte.

Side 10

Gi ør det skarpt

Carl Fr. Christensen er fornøyd. Den bedrift han daglig står i spissen for, transportforretningen Arne Pedersen i Skien, gjør det meget skarpt til tross for harde tider i bran-

sjen. De gode resultater skyldes etter hans mening den strategi selskapet la opp til da Arne Pedersen ble innlemmet transportdivisjonen i Kosmos.

Side 8

Trives utmerket

Han trives utmerket aktiviteter, og er engasjert i sin nye stilling, Jan sjert fra Svalbard i Johannessen i Norden-Nord til Afrika i syd og fjeldske, som har overtatt sjefsstolen i det tradisjonsrike Trondheim-selskapet. Selskapet favner over mange

Side 3

Kvinne-dominans p Ø Britannia

I en økonomisk rapport nylig utgitt av Norsk hotell- og Restaurantforbund fremgår det at det i 1987 var over 40 000 kvinner sysselsatt i næringens medlemsbedrifter. Til tross for at kvinnene representerer over 70% av det totale antall sysselsatte i næringen, domineres de ledende stillinger derimot fremdeles av menn. En kan derfor si at

Britannia Hotel i Trondheim ligger godt over gjennomsnittet på dette området, ved at hele åtte av hotellets 11 ledere er kvinner.

Britannia Hotel med sine 177 nyoppussede værelser, eksklusive selskapsavdeling og seks serveringssteder er en bedrift med ca. 140 ansatte. Blant disse er hele 18 nasjonaliteter representert.

Bildet viser det åtte kvinnelige lederne på Britannia. Stående bak fra venstre: Hotellsjef Aud Eva Bergo, adm. sekretær Bente B. Johnsen, økonomiansvarlig Ingeborg Vestad og husøkonom Karl Sørensen. Stående i midten: F+B-comptroller Ann Brevik. Sittende fra venstre: Restaurantsjef Silja Antson, salgssjef Karl Schredter og resepsjonssjef Ase Bevik. Hotellets nyansatte markedsjef Heidi Svendsen var ikke til stede da bildet ble tatt.

Flere Kosmos-selskaper solgt

Kosmos har i løpet av den senere tid gjennom- Deretter ble Ankers A/S i Halden solgt til bedriftsført første fase i programmet som er satt opp for tens ledelse. Så fulgte salg av Jahres Fabrikker å redusere bredden i selskapets aktiviteter. Først A/S til Norsk Hydro, Fjeldstad A/S også til beble en andel på 66 prosent i Sandefjords Blad og driftens ledelse, og eiendommen Huma A/S til Trykkeri solgt til Orkla Communication A/S. Sandefjord-interessenter.

Jahres Fabrikker har i de siste årene satset betydelig på fettstoffer til bruk i medisinske preparater, og Norsk Hydro regner med at Jahres Fabrikker og Hydro Biomarin, som har beslektet produksjon, vil utfylle hverandre og synergieffekter oppnås.

Når det gjelder Fjeldstad A/S har Tønsbergfirmaet Sveisemekanikk A/S kjøpt eiendommene, mens Fjeldstads ledelse har kjøpt driftsselskapet. Salget vil ikke få noen konsekvenser for den

den daglige drift eller for de ansatte i selskapet som fortsetter i samme spor som før.

De nye eierne av Fjeldstad A/S er administrerende direktør Rolf Gogstad, direktør og salgssjef Roar Halvorsen, driftssjef Viggo Holmen og økonomisjef Rolf Hobæk. Vi er alle veldig interessert i firmaet og setter pris på å ha fått anledning til å kjøpe det, sier adm, dir. Rolf Gogstad.

Fjeldstad A/S hadde ved årsskiftet totalt 400 ansatte fordelt på Fjeldstad A/S med 333 ansatte og 89 ansatte i det heleide datterselskapet Søhr Piping som er registrert i Tønsberg. Omsetningen ifjor kom opp i 207 millioner kroner. Selskapet driver med montasje og utleie av rørstillaser, rørmontasje, verkstedproduksjon og servicearbeider.

Vi vil drive selskapet slik det er blitt drevet til nå. Det vil ikke bli end-

ringer i arbeidsstokken. De ansatte er holdt løpende orientert om forhandlingene i forbindelse med eierskiftet, og vårt inntrykk er at eierskiftet er blitt positivt mottatt av de ansatte, sier Rolf Gogstad.

Har det ligget i kortene lenge at Kosmos ville selge Fjeldstad A/S?

Vi kjente til at Kosmos ønsket å gå ut av sitt engasjement i Fjeldstad A/S og meldte oss på banen som interessenter, sier Gogstad.

Ny sjef i gammelt selskap

Han kan se tilbake på mange år til sjøs, Jan Johannessen, den nye administrerende direktøren i Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab A/S. 20 år tilsammen ble det på sjøen, hvorav mange som kaptein. Nå sitter han ved roret i Nordenfjeldske, dette tradisjonsrike selskap

som i sin tid ble kalt flaggskipet i det trønderiske næringsliv, og styrer selskapet på stø kurs mot de oppgaver som ligger foran. Og det er mange interessante. Nordenfjeldske favner vidt, fra Kina i øst, til Afrika i syd og Svalbard i nord.

Når man snakker om selskapets virksomhet, faller det naturlig å begynne med Hurtigruten, denne turistattraksjon som årlig frakter 22.000 rundreisende fra Bergen til Nordkapp og tilbake igjen, 260.000 såkalte distansepassasjerer som er med kortere eller lengre strekninger, samt 125.000 tonn last. Hurtigruten er fellesbetegnelsen på 11 båter som både tjener turistnæringen og distrikts-Norge, og Nordenfjeldske eier to av båtene, «Harald Jarl» og «Ragnvald Jan».

Det foregår for tiden utredningsarbeider med tanke på Hurtigrutens fremtid. En Stortingsmelding om dette skal behandles i vårsesjonen. Et sentralt spørsmål er om - og eventuelt i hvilken grad - Staten skal subsidiere Hurtigruten. Johannessen mener at Hurtigruten vil måtte basere seg på en viss statlig støtte også i fremtiden, hvis dagens rutenett skal bevares, selv om ruten blir mer og mer populær både blant utenlandske og norske turister. Det er da heller ingen tvil om at reiselivsnæringen i Norge ser på Hurtigruten som et av næringens flaggskip, sier han, og tilføyer at ca. 25 prosent av Nordenfjeldske omsetning kommer fra Hurtigruten.

Nordenfjeldske er gjennom Bergenske engasjert med 2/6 eierandel i Nord-Poolen som driver 10 båter langs kysten fra Oslo til Kirkenes. Og Johannessen mener at kystfrakten har en fremtid.

- Kystfrakten tjener idag penger, og har et godt tilbud. Er det noe

Et gammelt maleri av en frakteskute fra svundne tider, og et par briller som i 1861 tilhørte en av direktjonens menn, taler sitt språk om tradisjoner i Nordenfjeldske. Administrerende direktør Jan Johannessen, som etter noen år som viseadministrerende, overtok plassen etter Svein Søren, har tro på fremtiden.

land i verden kystfrakt skulle ligge til rette for, må det være Norge. Jeg tror tiden arbeider for kysttrafikken, sier han, og tilføyer: - Min personlige mening er at vi kanskje vil se en viss vridning fra landtransport til kysttransport. Samtidig vil det åpne seg et kombi-

nert tilbud ved at gods f.eks. fraktes med bil fra Oslo til Trondheim og derfra videre med båt. Ved å samordne sjø- og landtransporten er det mye å hente.

En etterhvert meget viktig del av Nordenfjeldskes aktivitet er den virk-

somhet som drives i en rekke utviklingsland i samarbeide med Norad. 35 ansatte er stasjonert i Afrika der det foregår spennende prosjekter i Tanzania og Mosambique når det gjelder kystfart, og Zambia når det gjelder transport av kobber til Europa. Ellers er Nordenfjeldske engasjert i Venezuela, Bangladesh og Kina. Når det gjelder Kina er det gjennomført en forstudie i forbindelse med teknisk maritim drift av mindre tankskip i det kinesiske statsrederi. Tidligere administrerende direktør i Nordenfjeldske, Svein Sørensen, som nå er sjef for reiselivsdivisjonen i Kosmos, har lagt grobunn for dette engasjement.

- Ellers er det hundre ballen i luften, og når det gjelder utviklingslandene, har vi en posisjon hvor vi kan ta ned de interessante ballene, sier Johannessen.

- Du har nå sittet i sjefsstolen i fire måneder. Hvordan har denne tiden forløpet?

- Jeg synes det har gått bra. Og jeg trives. Det later de ansatte til å gjøre også. Nordenfjeldske - med sine c. 350 ansatte - har i alle år vært ansett som en av de sikreste arbeidsplasser i Trøndelag. Enkelte har vært i selskapet i over 40 år.

Noen rynket nok litt på nesen da Bergenske kjøpe opp rivalen Nordenfjeldske. Men vi har idag et ypperlig samarbeide, og fungerer på mange måter som en enhet, sier administrerende direktør Jan Johannessen.

«Jarena» ble historisk

«Jarena» ble historisk da skipet i mars losset den første last ved Statoils råoljeterminal på Mongstad. Begivenheten ble markert ved en tilstelning ombord der kaptein Finn Aavik og hans besetning ble gjort stor ære på.

Oil Digger Band var med på å skape blest om begivenheten, og spilte glajazz på «Jarena»s dekk. Både kaptein Finn Aavik og hans besetning ble gjort stor sats på, idet det vanket både gratulasjoner, blomster og gaver. Fylkesmann Håkon Randal overraske skipet et tinnfat med inskripsjon, som synlig bevis for at «Jarena» er det første skip som har levert olje på Mongstad. Det har allerede fått en velfortjent plass ombord.

Statoil er den eneste av råoljeprodusentene rundt Nordsjøen som har egen råoljeterminal. Terminalen er en av verdens største i sitt slag. Selskapets rolle på råoljemarkedet blir vesentlig endret ved at terminalen kommer i drift. De spesialbygde bøyelaste-tankerne blir bedre utnyttet i skyttel-

trafikk mellom Statfjord, Gullfaks og Mongstad. Terminalen blir en buffer mellom produksjonsplattformene og markedet.

Lagringsvolumet ved terminalen tilsvarende 14 dagers produksjon på Statfjordfeltet. Terminalen blir av selskapet betegnet som en milepæl for Mongstad-utbyggingen og et viktig

virkemiddel i Statoils Oljelasten kom fra Statmarkedsføring av råolje. fjordfeltet.

Over:
Fylkesmann Håkon Randal og terminalsjef Arne Rognes kobler hovedledningen på Mongstad til lossearmen ombord på «Jarena» for å begynne pumpingen av råolje over til terminalen.

Til venstre:
Kaptein Finn Aavik på «Jarena» gratuleres med det historiske anløp av terminalsjef Arne Rognes og overrekkes blomster.

Det er ikke få tonn cellulose assisterende produksjonssjef Trygve Mjølnerød og hans kolleger skal sende avgårde til Sovjet.

Stor Sovjet-kontrakt

Saugbrugs har i mange år hatt leveranser av silkecellulose til Sovjet. Mottagerne er tydeligvis svært godt fornøyd med Halden-bedriftens produksjon. I alle fall er den slutningen nærliggende å trekke etter at Saugbrugs nå har halt iland

den største enkeltkontrakt for silkecellulose hittil: Halve årsproduksjonen de nærmeste tre år er solgt til Sovjet. Verdien av kontrakten kan komme opp i nær 600 millioner kroner.

Omtrent hver 14. dag lige baller som skal skiskal en russisk båt laste pes. Sovjet har kjøpt cellulose på Halden havn. Cellulose av Saugbrugs siden 1959, og leveransene kurs for Sovjet veier ca. har variert fra fem til 200 kilo, og det er adskil- 20.000 tonn i året. Saug-

brugs har lenge forsøkt å få til en langtidskontrakt, og dette har nå altså lyktes. Cellulosefabrikken produserer over 70 000 tonn i året, og ikke mindre enn 99 prosent går til eksport.

- Vi har hittil i år hatt rekordproduksjon, sier assisterende produksjonssjef Trygve Mjølnerød til Kosmos Nytt, og tilføyer at utsiktene ser lyse ut med hensyn til produksjonen. Markedet for cellulose er sterkt for tiden, og på vei oppover.

Kontrakten inneholder bestemmelser om at det skal forhandles om pris og nøyaktige kvanta to ganger i året, noe som er vanlig når det gjelder slike kontrakter.

Karsten Johansen fotografert i produksjonshallen med et flak cellulose.

Nytt om navn

Einar Nesvik

er ansatt som økonomisjef ved Britannia Hotel. Han har distriktshøyskoleutdannelse og flere års erfaring fra regnskap, lønn og EDB. Han skal tiltre i midten av mai og arbeider for tiden som økonomisjef ved Atlantic Hotel i Stavanger.

På Agnes fabrikker er følgende utnevnelser skjedd pr. 1.1.1988:

Rolf Andersen

er utnevnt til kontorsjef med hovedansvarsområdet økonomi/finans.

Lars Mæland

er utnevnt til produksjonssjef.

All Kr. Lunde

er utnevnt til markedsjef for proff.markedet.

Gunvor R. Nalum

er utnevnt til innkjøpsjef.

Positiv utvikling

Fire år er gått siden Royal Garden Hotel åpnet i Trondheim. Administrerende direktør Arnold Sjødin ser tilbake på disse fire årene med stor tilfredshet. - Dette har vært fire år med en positiv utvikling. Jeg håper og tror dette vil fortsette. Det vil satse på nå fremover er det internasjonale kongressmarkedet, sier han.

- I store trekk har hotellet fulgt langtidsprognosene i driftsutviklingen. Driftsresultatet ble i 1987 23,8 prosent, altså det beste året for hotellet. Målet for inneværende år er på 26 prosent, sier Arnold Sjødin.

Fl.

8

Folk som har hatt den samme arbeidsgiver gjennom mange år av sitt liv, vil naturlig nok føle behov for kontakt også i pensjonsalderen. De mange pensjonistforeninger rundt om tyder i alle fall på det. Den nyeste forening av denne art innenfor Kosmos-gruppen har nylig sett dagens lys i Sandefjord. Den er åpen for alle som har pensjon fra Kosmos' Pensjonskasse, og førtidspensjonerte som fortrinnsvis har hatt maritime yrker, såvel seilende som ansatte i rederikontorene.

Ny pensjonistforening stiftet

Initiativet ble tatt siste høst av de tekniske inspektørene Finn H. Weitemeyer og Ove Samuelsen, kontorsjef Erling Alfheim Olsen og regnskapssjef Arne Kristensen, alle med lang tjenestetid i Jahre/Kosmos-selskapet. De dannet et interimsstyre, og innkalte til konstituerende møte sist i januar 1988. Etter at de ca. 20 fremmøtte erklærte sin interesse for saken, ble foreningen dannet under navnet «Pensjonistforeningen Anders Jahre A/S Kosmos».

Til det første ordinære pensjonisttreff møtte ca. 30 medlemmer. Formannen viste en film han hadde tatt opp ved sjøsettingen av biltransportskipet m/s «Jarabella» i 1963 ved

Kaldnes mek. verksted i Tønsberg. Gudmor ved sjøsettingen var Helga Vangstein, som ved dette første pensjonisttreffet ble overrakt en vakker blomsterbukett. Også Lilly Galteland - enke etter maskinsjef Galteland - fikk velfortjente blomster, i anledning sin 75-årsdag.

Et spesielt innslag denne kvelden var utdelingen av Weitemeyers «hvaltann med Kosmosflagg». Weitemeyer har allerede i mange år - på eget initiativ - laget endel slike Kosmos-souvenirer, og delt dem ut til velfortjente personer innenfor selskapet. Denne kvelden var det kaptein Kjell Tholfsen og radio/teleingeniør Arne Skarre som fikk utmerkelsen med

Over: Styret i Pensjonistforeningen Anders Jahre A/S Kosmos. Fra venstre: Arne Kristensen, Finn H. Weitemeyer, Ove Samuelsen, Else Berthelsen, Harald Bjønness-Hansen, Anne Marie Trosby, Marcel Vermuelen og Einar Vigen.

Til venstre: Pensjonistforeningens yngste og sist innmeldte medlem, kaptein Egil Kjellstrøm, fotografert ombord i m/t «Jacinth» utenfor Houston 1987.

Av Vilhelm Møller

tilhørende applaus.

Formannen gjorde kjent at medlemmer av foreningen har fått tilsagn om en tur Bergen - Kirkenes tur/retur med ett av Nordenfjeldskes hurtigruteskip, likeså en tur med Jahre Line til Kiel i første halvdel av mai. I løpet av sommerhalvåret vil pensjonistforeningen bli invitert til Nevlunghavn der man vil arrangere en fisketur med skøyte.

Sjefen for Kosmos' internasjonale skipsfart, adm. direktør Bjørn Wilhelmsen, nevnte i sin lille tale at det var på tide at Kosmos fikk sin pensjonistforening. Selv hadde han for endel år siden tatt initiativet til en pensjonistforening i Bergenske, der han var

adm. direktør. Denne forening hadde nå i noe mer enn fem år vært i aktiv virksomhet, til glede for mange av de tidligere ansatte i rederiet.

Som en avslutning på foreningens første ordinære pensjonisttreff holdt tidligere redaktør av Jahre Nytt, Vilhelm Møller, et lysbildekåseri om en tur med m/s «Jarilla», fra Hamburg til Baltimore i 1966, da Møller reiste som Norges Rederforbunds stipendiat. Kaptein Kjell Tholfsen førte «Jarilla» i mange år. Det var tydelig at Møllers beretning og bilder bragte minner hos de av pensjonistene som hadde hatt med denne båten å gjøre.

Forts. neste side

Valg i løpet av våren:

Kosmos får konsernutvalg

I løpet av våren skal det velges konsernutvalg i Kosmos. Både styret i Kosmos og de ansattes organisasjoner har gitt sin tilslutning til at et slikt utvalg blir etablert og til de foreslåtte retningslinjer. Konsernutvalget skal være et informasjons- og samarbeidsorgan, det skal

- Kosmos begynte etterhvert å bli så stor at det ble tatt initiativ av de LO-organiserte på Saugbrugs til å få etablert et konsernutvalg, sier Thorbjørn Fredriksen, som har stått sentralt når det gjelder forberedelsene til å etablere utvalget.

- Vi dannet et arbeidsutvalg med representanter for flere bedrifter: Viggo Hagen fra Agnes, Bjørn Nerlie fra Jahres Fabrikker, Ole Rivalsrud fra Bastøfergen og meg selv fra Saugbrugs. Vi kontaktet samtlige bedrifter innen Kosmos, og kalte sammen et representantskap som besto av tillitsmenn fra nær sagt samtlige av bedriftene. Der ble det valgt et styre hvor jeg selv ble formann. Styremedlemmer ble Viggo Hagen, Knut Amundsen fra Bergenske Services, Torny Varaas fra Hotel Caledonien og Ole Rivalsrud. Vi var det

første styret i den del av konsernutvalget som de LO-organiserte skal velge, og gikk i forhandlinger med Kosmos-ledelsen om vedtekter og retningslinjer for utvalget, sier Fredriksen, og tilføyer at også grupper utenfor LO skal ha representanter i konsernutvalget.

- Utvalget skal behandle forhold som kan få betydning for flere bedrifter i konsernet, f.eks. samordning innen de enkelte divisjoner eller forhold som berører den enkelte bedrift. Jeg ser det som veldig viktig å få etablert et slikt utvalg, som ikke bare vil ha betydning for de ansatte, men også for konsernledelsen. Vi får håpe at konsernutvalget vil bli benyttet både av de ansatte og av ledelsen. På denne måte kan samarbeidet bedres både på divisjons- og konsernnivå,

behandle saker av felles interesse for de ansatte på konsernplan og arbeide for samhold og samarbeide med tanke på å skape trygge arbeidsplasser i konsernet. Utvalget skal ha 30-40 medlemmer, som velges for to år av gangen, og det skal avholdes minst ett møte i året.

Thorbjørn Fredriksen, til daglig ansatt i laboratoriet på Saugbrugs, har spilt en sentral rolle når det gjelder etablering av et konsernutvalg.

sier Thorbjørn Fredriksen, mangeårig ansatt på Saugbrugs og tidligere hovedtillitsmann.

Direktør Nils Stensønes i Kosmos understreker også betydningen av et konsernutvalg, og håper det vil fungere etter intensjonene.

Konsernutvalget skal

velge et arbeidsutvalg blant sine medlemmer. Det skal bestå av fem personer. Kosmos har stilt et årlig beløp på 100.000 kroner til disposisjon til dekning av utvalgets løpende utgifter.

Forts. fra foreg. side

Til topps på Fujiyama med norsk flagg

I 1974 ble Jahres turbin-tanker «Jastella», ca. 257 000 tdw. levert fra Tsu Shipyard, Yokohama, Japan. Kaptein Egil Kjellstrøm, Sandefjord, hadde fulgt arbeidet under byggingen, og en sommerdag en tid før leveringen av «Jastella» var han med på en tur til Fujiyama, Japans hellige fjell.

- Vi var ialt fire mann med på denne bestigning-

en. Veritasingeniør Thor Agnæs, overstyrmann Terje Nilsen, Elektriker Funk (fra Sveits) og jeg selv. Vi bilte inn til foten av fjellet, og begynte oppstigningen ved midnatt. Jeg bar med meg et norsk flagg, og vi gikk faktisk i kø hele veien opp, 8 timer. Det var ganske angrengende, og høyest oppe merket vi jo at det ble tungt å puste. Fujiyama er ca. 3 800 m høy, og vår egen Galdhøpiggen 2 428 m - til sammenligning. Det hellige fjell er snøfritt bare i juli og august, og bestiges hvert år av tusenvis av buddhismunker. Fujiyama er

egentlig en vulkan, men har ikke hatt noe utbrudd siden 1707.

Når vi her hatt tatt med noen glimt fra kaptein Kjellstrøms tur til Fujiyama, har det sin spesielle grunn. Pensjonistforeningens formann har nemlig ved et par anledninger uttalt at styret gjerne ser at pensjonistene selv bidrar med underholdning ved sammenkomster, f.eks. med beretninger fra sitt liv, til lands eller til vanns. Det kan ikke være tvil om at vi her kan øse av rike kilder.

Kaptein Egil Kjellstrøm er forøvrig Pensjonistfore-

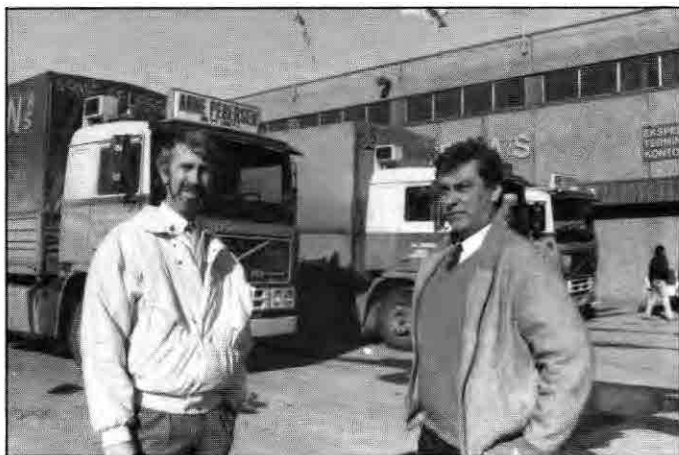
ningens yngste og sist innmeldte medlem, idet han først ble pensjonist et par uker etter det pensjonisttreff vi har omtalt ovenfor.

Kjellstrøm hadde før sin ansettelse hos Jahre vært flere år på hvalfangst, bl.a. med to overvintringer på Syd Georgia. Fra 1956 var han i Jahres rederi. I 1964 ble han kaptein på «Jalta», der han sto ombord til 1969. Stortankeren «Jamunda» førte han i seks år, fra 1975 til 1981, så en kan vel si at han er en stabil sjømann. Siste båt var «Jacinth», fra juli 1984 til fra-treden i april 1988.

En solid støttespiller er

Visste du at Arne Pedersen i Skien er en solid støttespiller for landets to største aviser – Aftenposten og VG? Transportfirmaet, som er en del av transportdivisjonen i Kosmos, frakter nemlig papir fra Union i Skien og Follum Fabrikker i Hønefoss til hovedstaden. Opptil 60 000 tonn avis-papir fraktes årlig med de grønne vogntogene. – Når Aftenposten er tykk og god, betyr det at vi har hatt mye kjøring, sier administrerende direktør Carl Fredrik Christensen hos Arne Pedersen.

Men det er ikke bare avis-papir den tradisjonsrike bedriften transporterer. Gimsøy Kloster, en av naboene på Kjørbekk industriområde i Skien, er en av de store kundene. Og mang en flaske med saft har befunnet seg på lasteplanet når Pedersens vogntog ruller omkring på de norske veier. En tredje stor kunde er Statoil. Og nylig ble Agnes Fabrikker i Stavern knyttet til kunde-registeret. – De er jo i samme «familie», Pedersen og Agnes.

Administrerende direktør Carl Fr. Christensen, til Anlegget på Kjørbekk rommer både administrasjon, venstre, og driftssjef Odd Folkestad har god grunn til terminal og verksted. Her er Lars Kåre Skiffeld iferd å være fornøyd med utviklingen hittil, med å etterse vindusviskerne på en av bilene.

– Vårt samarbeide med Agnes er et godt eksempel på hvordan man kan oppnå synergieffekter i Kosmos-konsernet. Kontrakten med Agnes er verd seks millioner og passer meget godt inn i vår strategi. Men selv om Agnes også er en del av Kosmos-konsernet, måtte vi kjempe oss til kontrakten på lik linje med andre konkurrenter. Det er imidlertid artig å se at man kan nå frem på konkurransemessige vilkår, sier Christensen.

Etablert i 1926

Om Arne Pedersen kan man si at dette er et gammel ærverdig firma i

transportbransjen. Det ble etablert i 1926 som et familiefirma, med Arne Pedersen som eier og stifter. Sønnen Ragnar Pedersen overtok selskapet etter sin far og satt i ledelsen frem til 1. oktober 1986 da fusjonen med Det Bergenske Dampskibsselskap var et faktum. Han trådte da ut av den daglige ledelse. Ragnar Pedersen er i dag en ressursperson som brukes som konsulent av transportdivisjonen i Kosmos. Carl Fr. Christensen overtok som administrerende direktør. Christensen har jobbet i transportbransjen i hele sitt yrkesaktive liv, trives

utmerket i selskapet som han begynte i etter fusjonen, mener å ha fått en rimelig grad av frihet og setter pris på å være en del av konsernet.

– Fant vår nisje

– Det er artig å ha fått være med på å snu utviklingen, å se resultatene av det man jobber med, sier han.

I forbindelse med fusjonen måtte vi finne vår plass i divisjonen. Det var endel overlapping bl.a. i frysetransporten, og vi solgte biler og sluttet med denne transporten. Det er Sties som har mest greie på den form for transport.

Vi fant vår nisje - partilast - og i dag driver vi to-sidig virksomhet: ren transportvirksomhet for Norske Godslinjer og vår egen forretning i partilast. Partilast er store laster, enhetssendinger på flere tonn. Vi har gått kraftig ut i markedet og fått full aksept for den linje vi følger.

Underveis fant vi ut at vi ville trappe ned på antall biler for å frigjøre kapital. Endel ansatte fikk tilbud om å kjøpe bilene. Deretter har vi funnet samarbeidspartnere i markedet. Vårt mål er at vi i løpet av 1988 skal ha kommet til en 50-50 fordeling av egne biler/innleid

f

og VG

De grønne bilene fra Arne Pedersen er et velkjent trekk i trafikkbildet. Selskapet er et av landets største i sin bransje.

transport. Tidligere var fordelingen 85-15. Vi disponerer idag 45 vogntog i daglig trafikk. Av disse eies 24 av oss, sier Christensen.

«Budsjettsprekk»

Det går godt for Arne Pedersen, ja svært godt, til tross for at transportbransjen i Norge har problemer. Det er i år budsjettert med et resultat på 3,2 millioner kroner, hvilket ansees for å være svært bra. Men budsjettet «sprekker»: resultatet ligger an til å bli enda bedre!

- Årsaken er den strategien vi la opp til ved fusjonen. Det viser seg å

være riktig å satse på en tet ut endel av det vi tidlig selektering av markedet. gere drev med. Vi satser på de ting vi vet - Kan du konkretisere vi er best på, og har kut- dette nærmere?

- Det har vært vanlig i Norge at det har vært fulle biler ved partilaster.

Forts. side 11

Å drive transportforretning er ingen ni-til-fire jobb. Det er aktivitet på Kjørbekk fra klokken seks om morgenen til midnatt. To av dem som ikke har problemer med å få tiden til å gå er lederen for trafikkavdelingen, Ole Johnny Larsen (nærmest) og befrakter Jan Tore Olsen.

«Kysten Rundt -88» med operasangerinne

– Dette er første gang vi har gått kysten rundt med en operasangerinne, og jeg takker deg så meget for innsatsen. Du har sunget deg inn i våre hjerter, sa kaptein **Petter Norstrøm på «Prinsesse Ragnhild»** til **Elisabeth Cornelius Lund** da årets messe-cruise «Kysten Rundt -88» ble avsluttet i Sandefjord, og overrakte henne en platte som et minne om turen.

Det ble i det hele tatt sagt mangt et takkens ord da messe-cruiset ble avsluttet. Mange god-ord ble rettet til kaptein Norstrøm og skipets besetning på ca. 120, og det ble understreket fra flere at de ansatte ombord med sin fine service-innstilling hadde gjort sitt ytterste for at utstillere skulle finne seg til rette og ha godt utbytte av de tre ukene ombord. Utstillere inviterte da også besetningen til en mottagelse en av de siste dagene som takk for all velvilje.

Et knippe av de ansatte på koldtkjøkkenet, som hadde travle dager ombord. Fra venstre Geir Klemp, Aud Kristiansen, Patrick McHuges, Kalle Thuv, Britt Jørgensen og Øyvind Gunhildsrud.

Operasangerinnen Elisabeth Cornelius Lund får et varmt håntrykk og en takk av kaptein Petter Norstrøm. Til høyre operasangerinnens far, Sverre Cornelius Lund, som akkompagnerte sin datter under opptredenene.

Representanter for de ca. 150 utstillere - som viste alt fra klokker, smykker, båter, motorer, klær, reisemål, kjøkkeninnredninger, badrom og alt det man tradisjonelt forbinder med en vare-

messe, ga uttrykk for stor tilfredshet over årets messetrakt. Det ble omsatt varer for flere millioner kroner og skapt grunnlag for ytterligere omsetning i tiden som kommer.

«Prinsesse Ragnhild» gjestet hjembyen Sandefjord for første gang, og det ble et besøk byens befolkning visste å sette pris på. Publikum strømmet til i strie strømmer i det fine været, og Sandefjord-besøket ble et verdig punktum på det tre uker lange messe-cruiset «Kysten Rundt -88» som ble en ubetinget suksess både for utstillere og for Jahre Line. 18 byer ble anløpt, og over 80 000 personer besøkte messeskipet.

Sandefjords ordfører Per Foshaug ønsket skip og besetning velkommen til byen, og syntes det var

nesten forunderlig at skipet ikke tidligere har vært i Sandefjord. Han sa at «Prinsesse Ragnhild» er en seilende reklame for byen, og mente at Sandefjords befolkning satte stor pris på besøket.

– Jeg håper dere snart kommer tilbake, sa han.

Informasjonssjef Levar Sand i Jahre Line kunne opplyse at messe-cruisene langs kysten opp gjennom årene har hatt økende oppslutning. Nytt av året var at tre departementer har vært med på å vise hva de sysler med: Samferdselsdepartementet med trafikkopplysning, Justisdepartementet med vekt på politiets arbeidsområder og Sosialdepartementet med en utstilling i forbindelse med kampen mot rusmidler.

Forts. neste side

Forts fra foreg side

Videre har tre organisasjoner deltatt: Trygg Trafikk, Autoriserte Trafikkklæreres Forbund og Landsforeningen for trafikkskadede. Sistnevnte forening har mottatt i bidrag to kroner av hver solgte billett, og sammen med et lynlotteri og endel av inntektene fra spilleautomatene ombord, kom beløpet opp i over 200 000 kroner, som formannen i foreningen, Benedicte Hambro, takket Jahre Line varmt for.

Justisdepartementet har for første gang deltatt på en messe bl.a. i den hensikt å vise folk et mer nyanisert bilde av hva politiet står for fremfor det negative inntrykk som ofte skapes i massedia. Byråsjef Ida Børresen sa at dette hadde vært et eksperiment som fristet til gjentagelse, og takket Jahre Line for å ha fått anledning til å være med på «Kysten Rundt -88».

Byråsjef Ida Børresen i Justisdepartementet takket kaptein og besetning for at «et så gammelt og ærverdig departement») hadde fått anledning til å delta på messetoktet. Til høyre informasjonssjef Le var Sand i Jahre Line.

Takk og gave til de ansatte

Det er alltid hyggelig å få ros for det arbeide man gjør. Og det kan faktisk forekomme fra tid til annen. Noe som imidlertid ikke hører med til det vanlige, er at de rosende ord ledsages av en pengegave. Det skjedde etter at Norsk Papirindustriarbeiderforbund hadde sitt landsmøte på Park Hotel i mars. De Park-ansatte fikk ikke mindre enn fem tusen kroner av forbundet som takk for at landsmøtet ble så vellykket som det gjorde.

To representanter for de ansatte, konferansesekretær Anne Marie Karisen og restaurantsjef Thor Jacobsen, synes det er hyggelig at de ansattes innsats blir satt pris på.

I forbindelse med forbundets landsmøtesamling til et ekstraordinært landsmøte i desember 1986, benyttet forbundet Park for første gang. Forbundet ga da uttrykk for tilfredshet med hotellets opplegg og den service som ble ytet.

I et brev som hotellet har fått, står det følgende: «Det ble naturlig for oss å booke oss inn på Park Hotel for å holde forbundets 21. landsmøte og markere vårt 75-års jubileum. Forbundet vil gi uttrykk for at vi er meget godt fornøyd med samtlige «etater» innen hotellet. Fra våre innen- og utenlandske gjester, landsmøtereprerantanter og forbundets administrasjon, er det bare én mening. Vi ble hyggelig mottatt, og fra hotellets side ble det hele gjennomført på en profesjonell dyktig måte - som var en vesentlig årsak til at lands-

møtet for vår del ble vellykket. Som en liten erkjentlighet til personellet på Park har vi oversendt fem tusen kroner. Hjertelig takk til alle ansatte.»

Restaurantsjef Thor Jacobsen sier til Kosmos Nytt at det ikke er så veldig uvanlig at hotellet får brev og takk fra sine gjester. Jacobsen har en perm med brev. Denne inneholder både ros og ris. For det er ikke til å underslå at det også hender at gjester kan være misfornøyd.

- Gaven fra Papirindustriarbeiderforbundet er noe vi alle setter stor pris på. Hva pengene skal brukes til, er foreløpig ikke avgjort. Beløpet står foreløpig inne på vår velferdskonto. Tidligere har vi arrangert velferdsreiser og har f.eks. vært på Skinnarbu en week-end, sier Jacobsen.

Forts. fra side 8

Men rentenivået har ført til at kundene ikke ønsker å ha så mye varer på lager. De bestiller ofte mindre kvanta. Dermed kan de ikke fylle opp en bil. Vi har derfor måttet gå ut i markedet og «sy sammen» partilaster slik at bilen likevel blir full og kan laste 30 tonn. Det viser seg at den enkelte bil-eier, eller «freelancerne», har problemer på dette felt.

Sporty innstilling

Hvordan ble det mottatt i 1986 at Arne Pedersen skulle inn i Kosmos?

Det var en veldig sporty innstilling allerede fra første dag. De ansatte har vist et «stå-på-humor» og lagt for dagen en imponerende innstilling. Jeg vil karakterisere dem som «ja-mennesker» alle sammen.

Og personlig synes jeg det er meget interessant å være med i et konsern både med hensyn til ressurser og den menneskelige utvikling som stimuleres gjennom møter og utveksling av erfaringer.

Jobbing må til

Selv om effekten ikke kommer «overnatten», så vil den helt sikkert komme. Men den kommer ikke av seg selv. Bevisst jobbing må til. Potensiale og mulighetene ligger der, sier Christensen, som gir ros til samtlige 47 ansatte.

- Uten den positive innstillingen fra disse, hadde vi aldri klart å snu utviklingen i den positive retning vi har gjort, sier han.

Sidsel Grorud til finalen

For første gang i Norge er det avholdt konkurranse mellom kjøkkenlærlinger. På grunn av det store påmeldte antall måtte det avholdes tre distriktskonkurranser istedenfor en sentralt.

Ved Maritime Skoler i Trondheim deltok kokkelærlinger fra Britannia Hotel i Trondheim, KNA-hotellet i Stavanger, Hotel Caledonien i Kristiansand, Hotel Norge i Bergen, Jan's Mat- og Vinhus i Stavanger og SAS Catering, Fornebu.

Kjøkkenlærlingen måtte ha fast kontrakt i en

bedrift som er medlem av Chaine des Rôtisseurs. Råvarene ble dekket av Chaine des Rôtisseurs, og hver lærlig skulle tilberede en 4-retters meny til 4 personer bestående av følgende ingredienser:

Forrett: ørret, hovedrett: farsert lammesadel, mellomrett: norske oster, og dessert: sjokolade.

I den knivskarpe konkurransen vant kokkelærling Sissel Grorud under lagleder soussjef Andreas Schönau, begge ved Britannia Hotel. Hun er den eneste representanten fra Trondheim, og går videre til finalen i Oslo 21. juni.

Arkitektpris til Royal Garden

Ved en tilstelning på Royal Garden Hotel i midten av mars ble arkitekt-teamet Sverre Clausen, Lars Fasting, Per Knutsen og Per Kalmar Lund tildelt Selskabet for Trondheim bys Veis arkitektpris for 1987 som utførende arkitekter for Royal Garden. Prisen, som er et teppe etter tegning av Ramon Isern, ble overrakt av Selskabets formann, smedmester Finn Kleven. Samtidig fikk hotellet en plakett i messing som skal festes til huset som et evig bevis på denne utmerkelse. Denne ble mottatt av hotellets administrerende direktør Arnold Sjødin.

I sin overleveringstale sa formannen Finn Kleven at når arkitektprisen til Royal Garden først nå deles ut, kommer den i god avstand fra viraken rundt ferdigstillelsen. Det er blitt fire år siden hotellet sto ferdig. Juryen sier i sin innstilling bl.a. at selv om prisutdelingen kommer etter at hele seks andre bygg i mellomtiden er ført opp i byggrekken, er det interessant å se at Royal Garden har kvaliteter som fortsatt hever bygget. I stedet for å gråne blant stadig flere nye

prosjekter har Royal Garden vist sin styrke og bekreftet lovordene som kom fra alle kanter - selv fra byens arkitekter - da det sto ferdig.

Arkitekt Lars Fasting takket på vegne av arkitektene for utmerkelsen og lovet samtidig at plaketten skulle få en fin plass på hotellet ved hovedinngangen.

13. april var det duket for nok en pris til hotellets arkitekter. Da ble Royal Garden-arkitektene tildelt Anton Christian Houens fonds diplom for fremragende arkitektur.

Markedssjef Jens Fredrik von der Lippe med et vevd teppe av Inger Sitter som hotellet ble overrakt.

!M

terera
krev
koll~ øs
ven IaIIet

es tar ørj, r, dets største mest
er den edl
30ne et
sør

4K F

It 22. 19
flotel Caledonj er 1 s vinne b0M

Hotel Klubbens vinnerannonse.

Ti %- Kosmos-hoteller premiert

Tre av hotellene i Kosmos' reiselivsdivisjon har utmerket seg gjennom god markedsføring. Det dreier seg om Britannia i Trondheim, Caledonien i Kristiansand og Klubben i Tønsberg. De tre hotellene var blant dem som ble premiert i en konkurranse som HSMA i Norge – Hotels Sales & Marketing Association – arrangerte.

Det ble konkurrert i to klasser og i forskjellige «grener»: annonser, brosjyrer og andre markedsstiltak. Klasseinndelingen var hoteller med mer enn 150 senger, og serveringssteder av forskjellig kategori.

Kosmos-stafett i Tønsberg

11. mai smeller startskuddet for tidenes før-mos-bedriftene, og fant ut at en stafett, med **ste Kosmos-stafett. Det er** salgssjef Per Stang etterfølgende hyggelig sosialt samvær, kunne Christensen og Helge Gaasholt på Hotel Klub- være en god idé. Nå håper vi på at invitasjonen ben som har tatt initiativet til denne stafetten. til stafetten blir godt mottatt, slik at Kosmos- - Vi savner kontakt med andre ansatte i Kos- stafetten kan bli en årlig foreteelse, sier de.

Stafetten går over 10 etapper på 500 meter hver, og hvert lag må stille 10 deltagere hvorav minst tre kvinner. Mottoet er helt klart: Det viktigste er ikke å vinne, men å delta. Imidlertid blir det satt opp pokal til beste lag og pokal til seirende bedrift innen hver divisjon.

Datoen for arrangementet er satt til onsdag 11. mai, dagen før Kristi Himmelfartsdag **altså** en liten lørdag - og etterpå blir det selskapsmiddag med premiering og dans.

- Målsettingen med arrangementet er å skape kontakt mellom de forskjellige berifter innen

Kosmos. Vi håper på stor tiativtagerne, som til- oppslutning, sier de to i i- føyer at Tønsberg i mai

er en attraksjon i seg selv.

Stafetten er lagt til havneområdet og går på gangveier og brygger som ikke er trafikkert. Rammen om den første Kosmos-stafetten burde dermed være den best mulige.

- Bli med på Kosmos-stafetten, sier Per Stang Christensen, som her hever startpistolen, mens Helge Gaasholt viser frem pokalen som skal tildeles det seirende lag. Og etterpå blir det middag på Klubben bak Kosmos-flagget.

Kjempebølge slo over «Astrea»

Det ble en dramatisk overfart for m/s «Astrea» som var på vei fra Norge til Newcastle i England i midten av mars. Det var full storm med orkanbyger fra nord. Plutselig kastet en kjempebølge på 15 - 18 meters høyde seg over skipet.

Kraften av bølgen var

så voldsom at hekkporten ble bøyd 60 grader, og trailerdekket **tok inn** vann. Bølgen slo over skorsteinen, og vann fosset ned i maskinrommet.

De frådende vannmassene slo inn ko-øyene og fylte lugarer og kontorer. På broen klamret skipets be-

setning og tre passasjerer seg fast. Situasjonen var så kritisk at det ble sendt ut nødsignaler, men heldigvis holdt «Astrea» seg flytende.

Kursen ble lagt mot øst, og ti-tolv timer senere ankom skipet Amsterdam hvor det ble reparert.

Hekkporten måtte repareres, og store deler av skipets innredning måtte også fornyes etter dramatikken i Nordsjøen. «Astrea» kom i fart igjen 16. mars. «Astrea» tilhører rederiet K/S Nor-Cargo A/S, som er et datterselskap av Det Bergenske Dampskibsselskab A/S.

S e er blitt avlyst

Det blir ikke noe Svalbard-cruise med m/s «Polaris» til sommeren. Årsaken til dette er at Polaris Cruise Lines har hatt problemer med å finansiere en nødvendig ombygging og modernise-

ring av skipet, som Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab A/S skulle innbefrakte. **Fiansierings**problemene i Polaris Cruise Lines førte til at markedsføringen av Svalbard-cruisene **ikke**

gikk så glatt, og agentene ikke bare her i Norge, men også i Danmark og USA, fikk problemer med å selge cruisene.

Det Nordenfjeldske Dampskibsselskab gjør nå krav på en erstatning

på 900 000 dollar fra Polaris Cruise Lines for kontraktbrudd. Selskapet har tilbudt erstatningsskip, men saken ble så forsinket at det ikke lot seg gjøre å akseptere dette.

- Helt utrolig, sier vinneren

- Og jeg som aldri har vunnet noen ting. Dette er jo helt utrolig, sier Walter Larsen, ansatt på Agnes Fabrikker i Stavern, som er trukket ut som Kosmos-representant til en Florida-tur i forbindelse med åpningen av den norske paviljongen i Epcot-senteret i Disney World 3. juni.

Det blir forøvrig ikke og har de siste seks-syv første gang Walter Lar- årene vært ansatt på Ag sen setter sine ben på nes Fabrikker, der han til amerikansk jord. Han er jobber med profilering av nemlig født og oppvokst i plater.

USA, har bodd der i man- - Jeg har et søsken- ge år, og avtjente sin ver- barn i Florida. Han var neplikt i den amerikanske med på å bygge opp Dis- marinen. For over 20 år ney World. Jeg får vel slo han seg ned i Norge, ringe ham når jeg kom-

- Jeg hadde nesten glemt at jeg sendte inn kupongen i siste utgave av Kosmos Nytt, sier en smilende Walter Larsen.

mer over, sier Larsen, rekker jeg et besøk i Ken- som gleder seg til å reise. nedy Space Center også.

- Jeg har mange gan- Det hadde vært midt i ger hatt lyst til å besøke blinken, sier den lykkelig- Disney World. Kanskje ge tur-vinneren.

Landslag fra Royal Garden

Norge tok en delt 3. plass under nordisk mesterskap i kokkekunst, arrangert under GastroNord 88 i Stockholm 12. og 13. april. Det nordiske mesterskapet kan betegnes som en generalprøve for kokke-OL som avholdes i Frankfurt am Main til høsten.

For anledningen besto det norske landslaget kun av kokker fra Royal Garden Hotel i Trondheim. Chef de cuisine Abdul Basit ledet sine medarbeidere Stefan Funke, Sissel Syvertsen, Ole Villadsen og Trond Kolstad frem til en velfortjent medaljeplass.

Royal Garden-kokkene måtte trå til på kort varsel da det viste seg at det offisielle norske landslaget dessverre ikke hadde anledning til å delta.

Bronse-medaljen er med på å bidra til å fjerne Norge fra kjøttkaker-med-ertestuing-stemplet, sier Chef Abdul Basit.

Alle lagene deltok med

Jo, de har all grunn til å være fornøyd med innsatsen, kokkene fra Royal Garden. Fra venstre Ole Villadsen, Trond Kolstad, Sissel Syvertsen, Stefan Funke, Arvid Skogseth (rådgiver) og Abdul Basit.

en kjøttrett, en fiskerett og en dessert.

Royal Garden-kokkene vartret opp med en fiskerett bestående av en «sandwich» av laks og

piggvar lagt lagvis med spinat mellom. Videre består retten av to laksespiraler med asparges inni. Kamskjell og safransaus akkompagnerer fisken.

Kjøttretten var en rago-ut-kombinasjon med to smaker, anrettet med butterdeighorn og en luftig rulade av kalv og kalvebrissel.

Overstyrmann Stein Auno
Gevirvegen 9

2830 RAUFOSS

Strømforbruket år ned

Et meget interessant gjenvinningsanlegg for varme er under utvikling på Park Hotel. Anlegget, som er enestående i Norge, har hittil bidratt til at energiforbruket er betydelig redusert. Som et godt eksempel på dette kan nevnes at energi-

forbruket på Park ikke er steget selv etter at konferansesenteret med sine seks tusen kvadratmeter ble tatt i bruk. Og som om dette ikke er nok: Det samlede energiforbruket på Park var ifjor lavere enn året før!

1983 ble den første varmpumpen installert på hotellet. Varmepumpen fungerer slik at den gjenvinner varme om vinteren og skaffer kjøling om sommeren. Tre år senere ble ytterligere en varmpumpe anskaffet. Dette skjedde i forbindelse med at konferansesenteret ble bygget. Teknisk sjef Tor Kristiansen opplyser at det er krefter i gang for å få installert en tredje varmpumpe som vil kunne gjenvinne mer enn 150 kilowatt i timen.

En varmpumpe fungerer slik at den får tilført vann som holder en viss temperatur. Når vannet går gjennom pumpen blir temperaturen trukket ut, og vannet returnerer med færre varmegrader. Disse gradene benytte så hotellet seg av. Sjøvann kan benyttes i denne sammenheng.

Idag kan anlegget totalt gjenvinne 12-14 grader. Dette muliggjøres bl.a. ved hjelp av et overvåkningssystem. Dette systemet styres av en datamaskin der man på skjermen kan avlese tall og grafiske bilder som viser forbruket. På skjermen kan man avlese temperaturen ute og inne til enhver tid, pr. døgn eller pr. år pr. kvadratmeter - så detaljert at det dreier seg om ti-dels grader. Et trykk på knappen gir beskjed om hva som går til oppvarming, hvor stort oljeforbruket er, gradtallet på varmegjennvin-

Teknisk sjef Tor Kristiansen ved dataskjermen som viser energiforbruket.

ningen, prosentvis energiforbruk fordelt på de enkelte avdelinger i hotellet osv. Dette virker motiverende på de ansatte, som får et godt innblikk i hvordan deres avdeling ligger an når det gjelder strømforbruket, og hvilke resultater man kan oppnå.

Overvåkningssystemet, som er et prøveprosjekt for konsulentfirmaet Osco Energi i Oslo, kan også forutsi temperaturen ute i dagene som kommer. Opplagrede data om temperaturen gjennom en tre-års periode er medvirkende årsak til dette. Hvis avviket blir for stor, slår termostaten seg inn og «over-

tar» styringen på temperaturen.

- Vi synes dette er et meget interessant prosjekt, sier teknisk sjef Tor Kristiansen, og tilføyer at det er flere som har samme oppfatning: Oslo Energiverk har vært på besøk og tittet nærmere på som har ført til at Park har kunnet senke forbruket av energi med tre millioner kilowattimer i året.

Dette har spart både Park og samfunnet for penger, og Kristiansen har derfor oppnådd ekstra rabatter av energiverket i Sandefjord.

- Vi mente vi burde ha premiering for å ha spart samfunnet for energiforbruk, sier han, og tilføyer

at utviklingen av prosjektet går videre: Neste trinn er å forsøke å utnytte solenergien bedre fra de forskjellige himmelretninger i vår- og høstmånedene. Det viser seg nemlig at solen har en større virkning som varmekilde i hus og bygninger når den ikke står altfor høyt på himmelen. Dette har med vinkelen på solstrålene å gjøre. Midt på sommeren står solen høyt slik at strålene trefter takene, mens den om høsten og vinteren i større grad sender sine stråler in gjennom vinduene.

Jo, det er en interessant og spennende utvikling igang på energisektoren på Park.